

Notitie voor de Protestantse wijkgemeente Holy te Vlaardingen

Door Jack de Koster, gemeentebegeleider

April 2019

Inhoudsopgave

Rapportage Protestantse wijkgemeente Holy te Vlaardingen	1
Inleiding	2
1. Samenvatting van de conclusies	2
2. Route van de gesprekken	2
3. Waar liggen mogelijkheden en kansen.....	3
Kansen als wijkgemeente	3
Keuzes en mogelijkheden in personen en functies	4
4. Keuzes maken als kerkenraad en gemeente	4
5. Profielschets te beroepen predikant	5
6. Overige aandachtspunten	5
Ten Slotte	5

Inleiding

De opdracht van de kerkenraad van wijkgemeente Holy was:

Binnen de wijkgemeente is er verschil in beleving en verwachting van de prediking. Om een predikant te kunnen beroepen die past bij de wijkgemeente is het nodig deze verschillen helder met elkaar te verwoorden. Ook de verwachtingen van de theologische ligging, vertaald naar de verkondiging van de te beroepen predikant is een issue. De uitkomsten van het onderzoek zullen vertaald worden naar een profielschets voor een vacature predikant

Voorliggend document is meer dan een profielschets. Het is een verantwoording van de route die gelopen is om te komen tot wat er ligt en het geeft een breder kader aan dan alleen een profielschets. Het geeft namelijk ook een visie op de ontwikkeling van de wijkgemeente.

1. Samenvatting van de conclusies

1. In 2006 is de samenvoeging van de twee wijkgemeenten Holy-Zuid en de Vredeskerk niet zorgvuldig verlopen. Anno 2019 wordt hier nog steeds over gesproken
2. Het beroepingsproces met de laatste predikant is zorgvuldig gedaan door de beroepingscommissie. Beiden wilden wellicht te graag dat het lukte.
3. De wijkgemeente Holy is pluriform in de breedste zin van het woord.
4. De kerkenraad bestaat voor het merendeel uit oud-leden van de Vredeskerk.
5. Er is een grote minderheid die de gemeente een meer liberale kant op wil bewegen en er is een groep die de diversiteit zoals die nu is respecteert en het als winst ziet dat deze breedte in de wijkgemeente Holy een plek heeft.
6. De leden van de wijkgemeenten zijn mondig
7. Kerkenraad en gemeente moeten keuzes maken richting de toekomst
8. Een predikant die beroepen gaat worden hoeft geen 'schaap met vijf poten' te zijn.
9. Voor de toekomst van de protestantse gemeente Vlaardingen als geheel is geloof en vertrouwen in nieuwe kansen en mogelijkheden belangrijk om een gezonde en aantrekkelijke gemeente te vormen.

2. Route van de gesprekken

De afgelopen maanden zijn er veel gesprekken geweest. Deze gesprekken waren voornamelijk in klein verband, een-op-een of met twee personen. Er zijn ook diverse groepen bezocht. De ouderengroep, pastorale teams, een deel van de gemeente op de gemeenteavond. Uit deze gesprekken is veel informatie gekomen, waardoor een beeld is ontstaan van de situatie in de gemeente. Er is veel gedeeld over het vertrek van ds. De Fouw en wat dat emotioneel heeft gedaan en nog doet met de mensen van de gemeente.

De rode draad

Wat de boventoon voerde in de gesprekken en als rode draad door mijn aanwezigheid heen liep was de samenvoeging in 2006 tussen de Vredeskerk en Holy-Zuid. Er is in die tijd gekozen voor een geografische samenvoeging en niet voor een modale samenvoeging. Wat in de gesprekken opvalt is, dat bij deze samenvoeging geen inhoudelijk proces met de gemeente is geweest om gezamenlijk een nieuwe start te hebben, met een gezamenlijk gekozen vorm van liturgie en gemeente-zijn. De (voornamelijk jonge) mensen van de Vredeskerk voelden het als 'mogen aanschuiven' en de (voornamelijk oudere) mensen van Holy-zuid ervoeren het als een soort indringers. Vooral bij de 'oud' vredeskerkers is dit gevoel nooit weggegaan. Twee verschillende groepen bij elkaar voegen, waarvan de een een liberale en de andere een midden-orthodoxe wijkgemeente is, met de geloofsbeleving en vormen daarbij speelt tot op de dag van vandaag door.

De groepen die samen zijn gegaan zijn in de loop van de tijd enigszins gemengd en er zijn ook nog aparte groepen aan te wijzen in de wijkgemeente.

De kerkenraad

Opvallend is dat in de loop van de tijd de gemeenteleden ouder zijn geworden, dat een aantal van de oud-leden van Holy-zuid te oud zijn geworden om een taak of ambt te vervullen, waardoor vrijwel de gehele kerkenraad, op een paar ambtsdragers na, wordt gevormd door oud-leden van de Vredeskerk. Dit steekt bij een aantal leden van de gemeente en een paar mensen nemen het de voorzitter van de kerkenraad persoonlijk kwalijk, alsof hij hier op aanstuurt en alleen maar oud-Vredeskerkers vraagt om in de kerkenraad te komen. Het gegeven van leeftijden lijkt mij echter een meer steekhoudend argument voor de samenstelling van de kerkenraad zoals die nu is.

Vertrek ds. De Fouw

Het vertrek van ds. Erwin de Fouw heeft de gemeente geraakt. Over de hele breedte wordt de wijze waarop hij pastoraal in de gemeente aanwezig was, zeer gewaardeerd. Vooral de oudere gemeenteleden vinden dit een van de belangrijkste kenmerken en competenties voor een nieuwe predikant. Zij ervaren het pastoraal echt als een gemis dat ds de Fouw weg is gegaan.

Anderen geven aan dat de wijze van preken met daarbij vooral de voordracht niet aansloot bij de gemeente. Ook wordt door veel mensen de inhoud van de prediking genoemd als te orthodox. Een kleine groep geeft aan blij te zijn geweest met de inhoud van de prediking. De diversiteit van de gemeente wordt hierin opnieuw zichtbaar.

3. Waar liggen mogelijkheden en kansen

Op diverse vlakken liggen kansen en er zijn verschillende mogelijkheden richting de toekomst.

Kansen als wijkgemeente

De eerste vraag die opkomt gaat over de toekomst van de wijkgemeente.

Hoe ziet de gemeente de eigen toekomst? En is die gelijk aan het beeld dat de kerkenraad bij de toekomst heeft? En nog breder: Hoe ziet de algemene kerkenraad de toekomst van de wijkgemeente?

Als ik goed luister, hoor ik een voorzitter van de kerkenraad die aangeeft dat de wijkgemeente zich zal ontwikkelen naar een meer liberale gemeenschap. De gemeente is hierover verdeeld. Er is een groep die een midden-orthodox geluid graag wil laten klinken en er is een deel dat het liberale geluid meer ruimte wil geven.

Bij dit soort thematiek gaat het niet om een meerderheid van stemmen, of om wie het hardste roept. Bij deze thematiek gaat het om het geheel van de wijkgemeente. Deze is zoals die is, en de reden is bekend. Hier zal mee gewerkt moeten worden.

Beter is het om te bezien welke toegevoegde waarde de wijkgemeente Holy heeft in het geheel van de protestantse gemeente in Vlaardingen. Waarin maakt Holy het verschil ten opzichte van de andere wijkgemeenten in Vlaardingen?

Er ligt een kans en er is de mogelijkheid om je als wijkgemeente te profileren als onderscheidend van andere wijkgemeenten. Het is daarbij van groot belang dat de kerkenraad en gemeente zich bewust van het waarom van de verandering. Waarom wil je je onderscheiden van de andere wijkgemeenten? Vervolgens is de 'hoe' vraag aan de orde. En ten slotte komt de praktische invulling met het 'wat'.

Waarom onderscheiden?

Als alle wijkgemeenten in Vlaardingen op elkaar lijken wat vorm en inhoud betreft is er weinig te kiezen voor de gemeenteleden en potentiële leden. Daarom is het van belang dat de wijkgemeenten zich meer gaan profileren met een eigen geluid en gezicht. De wijkgemeente

Holy wil zich gaan onderscheiden in Vlaardingen, om een onderscheidende keuzemogelijkheid te zijn binnen de protestantse gemeente te Vlaardingen

Hoe onderscheiden?

Geluiden in de gemeente over het onderscheiden als gemeente, gaan over de vorm van de erediensten en de theologie in de erediensten. De gemeente wil zich onderscheiden door een vrolijke uitstraling te hebben in de erediensten, met een inclusieve boodschap.

Ook is er ruimte voor experimenteren met nieuwe vormen en wijze van vieren.

De theologie is verbindend. Ook hier is inclusief denken en spreken leidend.

Wat gaat de gemeente dan doen?

Onder leiding van de kerkelijk werker en een nieuw te beroepen predikant worden vormen van vieringen ingezet die vernieuwend zijn voor de gemeente.

De bijeenkomsten van ontmoeting worden voortgezet.

Voor het aanspreken van de breedte van de wijkgemeente is het verstandig in het preekrooster meer gastpredikanten uit de omgeving op te nemen. Ik adviseer om met de gemeenten in de brede omgeving afspraken te maken over het regelmatig voorgaan bij elkaar in de gemeente.

Keuzes en mogelijkheden in personen en functies

De kerkelijk werker, Petra Nijboer, ligt als persoon heel goed in de gemeente. Zij wordt in de volle breedte van de wijkgemeente enorm gewaardeerd in haar werk als pastor en voor de wijze waarop zij de erediensten vorm geeft en aansluit bij de gemeenteleden. Ze is enorm gedreven in haar werk en dat is merkbaar in de gemeente. Zij is in staat de diverse groepen en geluiden te verbinden.

De kerkenraad zou er voor kunnen kiezen om Petra meer ruimte en tijd te geven in de wijkgemeente en daarnaast een parttime predikant te beroepen.

Van deze parttime predikant (V/M) worden andere kwaliteiten (competenties en vaardigheden) verwacht dan wanneer het een fulltime predikant is.

De kerkenraad dient zich wel te realiseren dat het de persoon Petra is die de breedte van de gemeente bereikt. Wanneer zij, om wat voor reden dan ook, de gemeente verlaat zal het niet gemakkelijk zijn een soortgelijk persoon bij de functie te vinden.

Anders gezegd: het meer ruimte bieden met daarnaast een parttime predikant heeft een risico in zich. Mijn advies aan de kerkenraad is om goed te overwegen of ze dit risico wil en kan nemen. Wanneer er bij de kerkenraad twijfel is, doet ze er verstandig aan voor een fulltime predikant te kiezen.

4. Keuzes maken als kerkenraad en gemeente

Voordat de kerkenraad en de gemeenteleden op zoek gaan naar een nieuwe predikant is een toekomstbeeld van de wijkgemeente zinvol. Waar wil de wijkgemeente over vijf á tien jaar staan, hoe ziet de wijkgemeente er dan uit en wat is daar voor nodig? Profilering en vernieuwing is al eerder genoemd en dat gaat mee in deze visie op de toekomst.

In principe kan de gemeente twee kanten op bewegen. Of ze kiest voor de weg van meegaan in de trend van krimp en daar als het ware aan toegeven. Dan is het toekomstbeeld via een eenvoudige berekening te maken. Over vijf á tien jaar is er dan geen wijkgemeente Holy meer. Er is dan een samenvoeging met een andere wijkgemeente geweest.

De kerkenraad kan er ook voor kiezen te gaan voor een plek van hoop in de wijk, waar het goed toeven is voor zoekers en mensen die rust, inspiratie, hoop en ontmoeting met elkaar en met God zoeken. Hierbij passende vieringen en momenten van samen zijn met een goede maaltijd is ene mogelijkheid om de toekomst anders tegemoet te treden.

Deze plek van hoop in de wijk Holy zal geen kopie van wat er in "De Windwijzer" of "De Groene luiken" gebeurt. Het dient afgestemd te zijn op de wijk Holy en de behoeften die daar leven en nodig zijn. "De Windwijzer" en/of "De Groene luiken" kunnen wel als inspiratie dienen voor activiteiten in de wijk.

Gezien de ontwikkelingen in het geheel van de protestantse gemeente te Vlaardingen, waarbij het er op lijkt dat er geen vernieuwingsdenken of investeringen vanuit de algemene kerkenraad of het college van kerkrentmeesters verwacht kan worden, adviseer ik om haast te maken met het gaan voor een eigen profiel en een plek in de wijk.

5. Profielschets te beroepen predikant

De predikant M/V

- is een grondige exegeet en kan de Bijbel diepgaand uitleggen in de verbinding met de leefwereld en de levensvragen van de gemeenteleden.
- Houdt rekening met de diversiteit in geloofsbeleving in de wijkgemeente en is in staat hierin verbindend te zijn
- Heeft gevoel voor en affiniteit met liturgische vormen en weet daar vernieuwende impulsen aan te geven
- Inspireert op bezielende wijze kerkleden en vrijwilligers om hun eigen talenten te ontwikkelen en binnen de gemeente in te zetten
- Is betrokken bij maatschappelijke ontwikkelingen en kan dit vertalen naar een diaconale en missionaire toekomstvisie van wijkgemeente Holy in de woonwijk en binnen het geheel van de protestantse gemeente te Vlaardingen.

Hiertoe heeft de kandidaat minimaal in één stadsgemeente gediend als predikant. Tevens heeft de kandidaat een grote mate aan reflectievermogen en is zelfverzekerd.

6. Overige aandachtspunten

Wijkgemeente Holy is onderdeel van de protestantse gemeente Vlaardingen. De visie van de algemene kerkenraad op de kerk als geheel is vrij conservatief en gericht op de krimp. Er is geen beleid om te investeren in de kerk van de toekomst. Dit maakt het voor wijkgemeenten lastig om actief en progressief te gaan werken en leven. Er wordt geen steun ervaren bij het ontwikkelen van nieuw beleid dat gericht is op vernieuwing.

Als de wijkgemeente Holy zich wil profileren, samen met de andere wijken, dan is het van belang dat er op het niveau van alle wijkgemeenten en op het niveau van de algemene kerkenraad een visie op de kerk van de toekomst wordt ontwikkeld dat durft te investeren in nieuwe vormen van kerkzijn.

Een college van kerkrentmeesters is hier dienend aan (financiën volgt beleid) en niet andersom, dat de financiën het beleid bepalen.

Voor een predikant die beroepen gaat worden voor de wijkgemeente Holy is het aantrekkelijker als er een visie op de toekomst is, waarbij het een uitdaging voor een predikant is om te bouwen. Een afbraakbeleid is niet aantrekkelijk om in te investeren als predikant.

Ten Slotte

Bij het begin van het traject vermoedde ik niet dat er een diepere laag onder de opdracht lag. Met veel plezier en interesse heb ik met veel gemeenteleden en groepen gesproken.

Ik dank alle gemeenteleden voor het vertrouwen dat ze in mij hebben gesteld en de openheid daardoor in de gesprekken.

Ook wil ik mijn dank uitspreken voor de gastvrijheid die ik heb ervaren van de gastvrouwen in het kerkgebouw.

Ik hoop dat de wijkgemeente een zegenrijke toekomst tegemoet gaat met een predikant die de wijkgemeente helpt bouwen, gedragen door de gehele wijkgemeente.